

สมรรถนะของผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาระยะเริ่มต้น) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร Competencies of the Trainees Graduated from the Nursing Specialty in Nurse Practitioner Program (Primary Medical Care) at Boromarajonani College of Nursing Bangkok

สำลี สาสีกุล ฤกษ์นาพร ทิพย์กาญจนเรชา*

Sumlee Saleekul Kitsanaporn Tipkanjanaraykha*

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร 10400 ประเทศไทย

Boromarajonani College of Nursing Bangkok, Bangkok, 10400, Thailand

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา แบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมระยะสั้น 4 เดือน หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปด้านการรักษาระยะเริ่มต้น จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน ประกอบด้วยพยาบาลเวชปฏิบัติผู้สำเร็จการอบรม จำนวน 43 คนและผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดจำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาระยะเริ่มต้น 2) แบบประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติด้านการรักษาระยะเริ่มต้น

ผลการศึกษา หลังการฝึกอบรมในระยะ 1 ปี พบว่า 1) การรับรู้สมรรถนะตนเองของพยาบาลเวชปฏิบัติต่อการปฏิบัติการรักษาระยะเริ่มต้นโดยรวมอยู่ในระดับดี (Mean = 3.93, S.D. = 0.68) การรับรู้ของผู้บังคับบัญชาต่อสมรรถนะโดยรวมของพยาบาลเวชปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาระยะเริ่มต้นจัดอยู่ในระดับดี (Mean = 4.16, S.D. = 0.56) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ตามการรับรู้ของตนเอง และตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา พบว่าไม่แตกต่างกัน ($t = 1.48, p = .72$) 2) ความพึงพอใจโดยรวมของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.36, S.D. = 0.50) ข้อค้นพบนี้แสดงถึงประสิทธิภาพการฝึกอบรม หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาระยะเริ่มต้น) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ในการบริหารหลักสูตรควรนำผลการวิจัยไปเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรในรุ่นถัดไป

คำสำคัญ: หลักสูตร สมรรถนะ พยาบาลเวชปฏิบัติ การรักษาระยะเริ่มต้น

* Corresponding Author: E-mail: kitsanaporn.t@bcn.ac.th

Abstract

This research is a descriptive cross-sectional study design. The objective is to follow up on the competencies of nurse practitioners attended the 4-month primary medical care nurse practitioner program at Boromarajonani College of Nursing Bangkok. The sample was a total of 66 which comprised 43 graduated nurse practitioners and 23 supervisors of them. The research instruments included 1) the nurse practitioner competency evaluation scale on primary medical care and 2) the satisfaction questionnaire of supervisor towards nurse practitioner competency on primary medical care.

Results at 1-year post training showed that self-perception of nurse practitioners on the overall competency regarding primary care practice was at good level (Mean = 3.93, S.D. = 0.68). 1) Perceptions of supervisors towards the overall competency of nurse practitioners on primary medical care was at good level (Mean = 4.16, S.D. = 0.56). The comparison of mean scores between self-perceived competency of nurse practitioners and competency perceived by supervisors was not significantly different ($t = 1.48$, $p = .72$). 2) The satisfaction of supervisors towards nurse practitioner competency on primary medical care was at very high level (Mean = 4.36, S.D. = 0.50).

In conclusion, these satisfactory findings support the effectiveness of the primary medical care nurse practitioner training program hosted by Boromarajonani College of Nursing Bangkok. In managing the curriculum, research results should be used as the basis for planning for future curriculum development.

Keywords: curriculum, competency, nurse practitioner, primary medical care

บทนำ

การสร้างเสริมสุขภาพเป็นการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนได้รับบริการสุขภาพอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง มีคุณภาพ คุ่มค่าใช้จ่าย และผู้ให้บริการมีความสุขจากการทำงาน ระบบบริการปฐมภูมิจึงต้องเป็นบริการที่เรียกว่า “ใกล้บ้าน ใกล้ใจ” เป็นที่ยอมรับของประชาชนและสังคม โดยมีพันธกิจหลักคือทำหน้าที่ดูแลสุขภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน อย่างครอบคลุม มีคุณภาพมาตรฐานที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยที่บุคลากรในระบบบริการปฐมภูมิต้องดูแลสุขภาพของประชาชนในความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องเป็นองค์รวม สามารถบูรณาการการดูแลทั้งด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้นในโรคหรือปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยในพื้นที่การจัดการการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้พิการ หรือผู้ที่ต้องพึ่งพิงในชุมชน ตลอดจนการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิตให้ตายอย่างสงบและสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยการบริการนั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์^{1,2} พยาบาลเวชปฏิบัติเป็นบุคลากรสุขภาพที่

สำคัญในการให้บริการระดับปฐมภูมิซึ่งเป็นด้านหน้าของระบบบริการสุขภาพ ผู้นำทางด้านสุขภาพหลายท่านในประเทศไทยมีความเห็นว่าพยาบาลเป็นบุคลากรที่เหมาะสมในการรับผิดชอบดูแลสุขภาพของประชาชนในระดับปฐมภูมิ เนื่องจาก 1) ค่าใช้จ่ายในการผลิตพยาบาลต่ำกว่าการผลิตแพทย์มาก 2) พยาบาลที่มีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยมาแล้ว ถ้าได้รับการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิจะกระทำได้ดี 3) พยาบาลส่วนใหญ่มีทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดี มีทักษะที่ดีในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใช้บริการและกับผู้ร่วมงาน 4) จำนวนของพยาบาลในระบบสุขภาพมีมากกว่าเจ้าหน้าที่สุขภาพอื่น ๆ 5) การดูแลสุขภาพในระดับปฐมภูมินั้นการทำงานร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชนมากกว่าการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง นอกจากนั้นพยาบาลมีความรู้ในเรื่องระบาดวิทยา สังคมและพฤติกรรมศาสตร์ รวมทั้งสุขภาพของชุมชนอีกทั้งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพ¹

พยาบาลเวชปฏิบัตินับเป็นสาขาหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดบริการสุขภาพบรรลุเป้าหมายที่ต้องการจัดบริการที่เป็นธรรมเสมอภาคประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างเข้าถึง

และเท่าเทียม^{3,4} ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าบุคลากรที่ให้บริการสุขภาพประชาชนในที่ห่างไกลนั้นยังมีไม่เพียงพอ ประชาชนผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงบริการสุขภาพได้ยาก สถานการณ์พยาบาลแห่งประเทศไทยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติขึ้นมา เช่นเดียวกันกับการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติในต่างประเทศ จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาศักยภาพพยาบาลเวชปฏิบัติขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ซึ่งเป็นบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิเข้าถึงอย่างเสมอภาค⁵ จากหลายการศึกษาเกี่ยวกับผลการผลิตพยาบาลเวชปฏิบัติในการปฏิบัติงานในการดูแลสุขภาพของประชาชนพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติทั้งด้านความพึงพอใจของประชาชนและด้านความสำเร็จในการตรวจรักษาโรค พบว่าพยาบาลเวชปฏิบัติทำได้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับวิชาชีพแพทย์⁶ และจากการศึกษาเรื่องความคุ้มค่าคุ้มทุนของการให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชนโดยพยาบาลเวชปฏิบัติที่ทำการรักษารอคเบื้องต้นโดยการเปิดคลินิกส่วนตัวในประเทศไทยพบว่าราคาของการพยาบาลนั้นถูกกว่าการรักษาโดยแพทย์ถึงร้อยละ 50.00⁷ จากการเห็นความสำคัญของพยาบาลเวชปฏิบัติในปัจจุบันสถานการณ์พยาบาลได้กำหนดเป้าหมายเพื่อผลิตพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) จำนวน 10,000 คน ใน 10 ปี (พ.ศ. 2545 - 2555)¹ เพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพระดับปฐมภูมิของประชาชนไทยในทุกท้องถิ่นตอบสนองความต้องการการบริการที่เข้าถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่จึงได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาพยาบาลผลิตพยาบาลเวชปฏิบัติเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการบริการของประชาชนชาวไทยโดยมีเป้าหมายการผลิตให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ^{8,9} หลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) เป็นหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้พยาบาลวิชาชีพมีศักยภาพเพิ่มขึ้นในด้านการรักษาและจัดการปัญหาสุขภาพที่มีอยู่ในชุมชน หลักสูตรดังกล่าวมีระยะเวลาอบรม⁴ เดือน⁸

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร มีนโยบายในเรื่องการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการพยาบาลและการสาธารณสุขเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชนในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนจึงได้ร่วมกับสถานพยาบาลแห่งประเทศไทยจัดให้มีการอบรมหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ขึ้น โดยมี

วัตถุประสงค์ที่จะผลิตพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐานตรงตามที่สภาการพยาบาลกำหนด เพื่อประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมไปแล้ว โดยทำการติดตามและประเมินผลจากการปฏิบัติงานภายหลังเสร็จสิ้นการอบรมและกลับไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยจะทำให้เห็นสถานการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติและสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาเพื่อจะได้นำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมต่อไปในรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น)
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) เพื่อประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาได้แก่พยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร รุ่นที่ 10 และ 11 ทั้งหมดจำนวน 61 คน ผู้บังคับบัญชานหน่วยงานต้นสังกัดของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปที่สำเร็จหลักสูตรการอบรมฯ ทั้ง 2 รุ่น

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรทั้งหมด โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร รุ่นที่ 10 และ 11 จำนวน 43 คนและผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดของพยาบาลเวชปฏิบัติที่ผ่านการอบรมฯ ทั้ง 2 รุ่น จำนวน 23 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 66 คน

เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion criteria)

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าของพยาบาลเวชปฏิบัติที่ผ่านการอบรมหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป

1. พยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร
2. ยินดีเข้าร่วมการวิจัย และลงลายมือเซ็นยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารยินยอม (Inform consent form)

เกณฑ์การคัดเลือกของผู้บังคับบัญชา

1. เป็นผู้บังคับบัญชาของพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมฯ ไม่น้อยกว่า 6 เดือน
2. ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกับผู้อบรมไม่น้อยกว่า 1 ปี
3. ยินดีเข้าร่วมการวิจัย และลงลายมือเซ็นยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารยินยอม (Inform consent form)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพยาบาลที่สำเร็จการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส บทบาทที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานปัจจุบัน รายได้ พื้นที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ สถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์จากการฝึกอบรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาล

เวชปฏิบัติทั่วไปได้เพียงพอหรือไม่ และความพึงพอใจกับงานที่ทำในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบสมรรถนะพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ของ Silsawat และ Prachusilpa¹⁰ พัฒนาเครื่องมือโดยใช้เทคนิคเดลฟาย โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ 18 คน ในการใช้เครื่องมือในครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากคณะพยาบาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ด้าน จำนวน 34 ข้อประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค จำนวน 16 ข้อ 2) สมรรถนะด้านการพยาบาลในชุมชน จำนวน 10 ข้อ 3) สมรรถนะด้านการจัดการภาวะสุขภาพ จำนวน 8 ข้อ ระดับคะแนนการรับรู้สมรรถนะ 1 หมายถึง มีสมรรถนะด้านนั้นในระดับน้อยมาก, 2 หมายถึง มีสมรรถนะด้านนั้นในระดับน้อย, 3 หมายถึง มีสมรรถนะด้านนั้นในระดับปานกลาง, 4 หมายถึง มีสมรรถนะด้านนั้นในระดับมาก, 5 หมายถึง มีสมรรถนะในด้านนั้นในระดับมากที่สุด

2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดที่มีต่อพยาบาลเวชปฏิบัติที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาตำแหน่ง และ สถานที่ปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผลลัพธ์จากการพัฒนาของผู้ผ่านการอบรมฯ จำนวน 21 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อคำถามเกี่ยวกับด้านความรู้จำนวน 3 ข้อ ด้านทักษะจำนวน 6 ข้อ ด้านเจตคติจำนวน 5 ข้อ

ด้านพฤติกรรมจำนวน 4 ข้อ และด้านความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานจำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)

แบบสอบถามประกอบด้วย สมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป มี 3 ด้าน จำนวน 34 ข้อ ดังนี้

1. สมรรถนะด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค จำนวน 16 ข้อ
2. สมรรถนะด้านการพยาบาล ในชุมชน จำนวน 10 ข้อ
3. สมรรถนะด้านการจัดการภาวะสุขภาพ จำนวน 8 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยการนำไปทดลองใช้กับพยาบาลผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จะเริ่มดำเนินการภายหลังจากได้รับคำรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร (รหัส EC2562-13) โดยคณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ประสานหน่วยงานที่จะทำการเก็บข้อมูล
2. ส่งเอกสารอธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อขอความยินยอมจากผู้บังคับบัญชาและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้ผ่านการอบรมและผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดที่ผู้ผ่านการอบรมฯ ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ตามที่ได้ให้ที่อยู่ไว้
3. ประสานผู้บังคับบัญชาและผู้ผ่านการอบรมเพื่อส่งแบบสอบถาม แยกซองในการส่งแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสอดซองเปล่าติดแสตมป์สำหรับการส่งกลับเมื่อกลุ่มตัวอย่างทำเสร็จแล้วจะส่งกลับทางไปรษณีย์
4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 3 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2562

การพิทักษ์สิทธิผู้ร่วมวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร รหัส EC-05/2560 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยให้การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตลอดกระบวนการวิจัยพร้อมทั้งชี้แจงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ การปกปิดข้อมูลเป็นความลับ ผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัยในภาพรวม เพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้นโดยไม่มีข้อมูลเฉพาะบุคคลที่ทำให้สามารถสืบหาข้อมูลได้ รวมทั้งการขอถอนตัวโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. ใช้สถิติวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) เปรียบเทียบระหว่าง ผู้สำเร็จการอบรมฯ และผู้บังคับบัญชาโดยใช้สถิติ Independent t-test โดยเป็นไปตามข้อตกลง (Assumptions) ของการใช้สถิติ

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร จำนวน 43 คน และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดจำนวน 23 คน นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 66 คน เป็นผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 66.18 และผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 33.82 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการอบรมฯ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.70 มีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 44.20 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 30.20 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 93.00 อีกร้อยละ 7.00 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ร้อยละ 53.50 รองลงมาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล/ศูนย์สุขภาพชุมชน/คลินิกเวชกรรมร้อยละ 37.20 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 20 ปีขึ้นไปร้อยละ 39.50 รองลงมาคือปฏิบัติงานน้อยกว่า 1-5 ปี ร้อยละ 23.30 สำหรับระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหน่วยงานปัจจุบัน พบว่ามีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1-5 ปี ร้อยละ 48.80 รองลงมาคือ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6-10 ปี ร้อยละ 23.30

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บังคับบัญชา พบว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการอบรมฯ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.90 มีอายุ ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ

56.50 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 65.20 และปฏิบัติงานในโรงพยาบาลร้อยละ 52.20

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา

การประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ด้านคือ 1) ด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค 16 ข้อ 2) ด้านการพยาบาลในชุมชน 10 ข้อ 3) ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ 8 ข้อ ประเมินโดยผู้ผ่านการอบรมและผู้บังคับบัญชา โดยแบ่งระดับคะแนนสมรรถนะด้านนั้นเป็นดังนี้ 4.51-5.00 = ดีมาก, 3.51-4.50 = ดี, 2.51-3.50 = ปานกลาง, 1.51-2.50 = น้อย, 1.00-1.50 = น้อยมาก

ผลการประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับดี ด้านที่ผู้สำเร็จการอบรมฯ ประเมินตนเองได้ต่ำคือด้านการจัดการภาวะสุขภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D. = 0.85) แต่ยังคงอยู่ในระดับดี ส่วนด้านที่ผู้บังคับบัญชาประเมินได้ต่ำคือด้านการจัดการภาวะสุขภาพได้ค่าเฉลี่ย 3.98 (S.D. = 0.65) ซึ่งเป็นด้านเดียวกับที่ผู้ผ่านการอบรมฯ ประเมินตนเอง

ด้านที่ประเมินได้คะแนนเฉลี่ยมาก คือด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรคซึ่งทั้งผู้สำเร็จการอบรมฯ และผู้บังคับบัญชามีความเห็นตรงกันได้ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ผ่านการอบรมฯ เท่ากับ 4.09 (S.D. = 0.62) ผู้บังคับบัญชาได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 (S.D. = 0.53) ดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเอง (n = 43)

สมรรถนะทางการพยาบาล	Min	Max	Mean	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค	2.50	5.00	4.09	0.62	ดี
2. ด้านการพยาบาลในชุมชน	1.00	5.00	3.80	0.94	ดี
3. ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ	1.13	5.00	3.75	0.85	ดี
รวมทุกด้าน	2.15	4.94	3.93	0.68	ดี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษาโรคทั่วไป) ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา (n = 23)

สมรรถนะทางการพยาบาล	Min	Max	Mean	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค	3.19	5.00	4.26	0.53	ดี
2. ด้านการพยาบาลในชุมชน	3.00	5.00	4.14	0.56	ดี
3. ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ	3.00	5.00	3.98	0.65	ดี
รวมทุกด้าน	3.26	5.00	4.16	0.56	ดี

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต้นสังกัด ต่อการปฏิบัติงานของ พยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษารอคทั่วไป) ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา

การประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต้นสังกัด ต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคทั่วไป) ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วยความพึงพอใจ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 3 ข้อ 2) ด้านทักษะ 6 ข้อ 3) ด้านเจตคติ 5 ข้อ 4) ด้านพฤติกรรม 4 ข้อ 5) ด้านความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ 3 ข้อ รวม 21 ข้อประเมินโดยผู้บังคับบัญชาโดยแบ่งระดับคะแนนดังนี้ 4.30-5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด, 3.50-4.20 หมายถึง พึงพอใจมาก, 2.70-3.40 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง,

1.90-2.60 หมายถึง พึงพอใจน้อย และ 1.00-1.80 หมายถึง พึงพอใจน้อยมาก

ผลการประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานต้นสังกัด ต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคทั่วไป) ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาพบว่า ระดับความพึงพอใจรวมทุกด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 (S.D. = 0.50) โดยด้านที่ได้รับคะแนนประเมินความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านความรู้ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 (S.D. = 0.46) หรือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านทักษะ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 (S.D. = 0.52) แต่ยังมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความพึงพอใจของหน่วยงานต้นสังกัด ต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษารอคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา (n = 23)

ข้อมูลผลลัพธ์	Min	Max	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านความรู้	3.33	5.00	4.45	0.46	มากที่สุด
2. ด้านทักษะ	3.00	5.00	4.27	0.52	มาก
3. ด้านเจตคติ	3.40	5.00	4.43	0.55	มาก
4. ด้านพฤติกรรม	3.00	5.00	4.29	0.65	มาก
5. ด้านความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่	3.00	5.00	4.40	0.54	มาก
รวมทุกด้าน	3.19	5.00	4.36	0.50	มาก

ส่วนที่ 4 ผลการประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบระหว่างผู้สำเร็จการอบรมฯ และผู้บังคับบัญชา

การวิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป(การรักษารอคเบื้องต้น) เปรียบเทียบระหว่างผู้สำเร็จการอบรมฯ และผู้บังคับบัญชาใช้สถิติ Independent t-test โดยเป็นไปตามข้อตกลง (Assumptions) ของการใช้สถิติ

ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น)

ตามการรับรู้ของตนเอง และตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาพบว่าความคิดเห็นของผู้สำเร็จการอบรมฯ และผู้บังคับบัญชาต่อสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ในรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรักษารอคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค 2) ด้านการพยาบาลในชุมชน และ 3) ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (t = 1.127, p = .555, t = 1.833, p = .084 และ t = 1.200, p = .590 ตามลำดับ) และ พบว่าสมรรถนะโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (t = 1.480, p = .723) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา

สมรรถนะทางการพยาบาล	ผู้ผ่านการอบรม		ผู้บังคับบัญชา		95% Confidence Interval of the Difference		t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Lower	Upper		
1. ด้านการรักษาโรคเบื้องต้น และการให้ภูมิคุ้มกันโรค	4.09	0.62	4.26	0.53	-0.458	0.128	1.127	.555
2. ด้านการพยาบาลในชุมชน	3.80	0.94	4.14	0.56	-0.717	0.030	1.833	.084
3. ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ	3.75	0.85	3.98	0.65	-0.608	0.152	1.200	.590
รวมทุกด้าน	3.93	0.68	4.16	0.56	-0.546	0.082	1.480	.723

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อประเมินสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น)

ผลการศึกษา หลังการฝึกอบรมในระยะ 1 ปี พบว่า 1) การรับรู้สมรรถนะตนเองของพยาบาลเวชปฏิบัติต่อการปฏิบัติการรักษาโรคเบื้องต้นโดยรวมอยู่ในระดับดี (Mean = 3.93, S.D. = 0.68) เช่นเดียวกับการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาต่อสมรรถนะโดยรวมของพยาบาลเวชปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาโรคเบื้องต้นจัดอยู่ในระดับดี (Mean = 4.16, S.D. = 0.56) สอดคล้องกับการศึกษาของ Forgerd Himananto และTantalanukul¹¹ ที่พบว่าการปฏิบัติบทบาทด้านการรักษาโรคเบื้องต้น มีระดับการปฏิบัติบทบาทด้านการรักษาโรคเบื้องต้นอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากเป็นกิจกรรมหลักของทุกกลุ่มโรคที่พยาบาลเวชปฏิบัติต้องปฏิบัติกับผู้ให้บริการทุกรายอย่างมีคุณภาพ กับผลการวิจัยการติดตามสมรรถนะของผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ในรุ่น 5 ที่ผ่านมา พบว่า ว่าผู้สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) และผู้บังคับบัญชา มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะด้านการวางแผนและการปฏิบัติการพยาบาลด้านการตรวจวินิจฉัย การรักษาโรคเบื้องต้น และด้านการส่งเสริม ป้องกัน ปั่นฟูสุขภาพ และสมรรถนะโดยรวมทุกด้าน

ไม่แตกต่างกัน¹² แต่ผลการศึกษาพบแตกต่างจากการศึกษาของ Boonrubpayap และคณะ⁵ ที่พบว่าการปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลเวชปฏิบัติทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษามากที่สุดรองลงมาคือการตรวจรักษาโรคเบื้องต้น

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเอง และตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา

ผลการศึกษา สมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติ ในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามการรับรู้ของตนเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาเมื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค ด้านการพยาบาลในชุมชน ด้านการจัดการภาวะสุขภาพ และรวมทุกด้าน พบว่า การรับรู้สมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) แต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน (t = 1.127, p = .555, t = 1.833, p = .084, t = 1.200, p = .590 และ t = 1.48, p = .723 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4 จากผลการศึกษาทำให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่มีสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติ (การรักษาโรคเบื้องต้น) สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามสมรรถนะที่ผู้บังคับบัญชาต้องการสอดคล้องกับผลการวิจัยการติดตามและประเมินผลสมรรถนะการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้สำเร็จการอบรมและผู้บังคับบัญชา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี กรุงเทพมหานคร¹²

วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น)

ผลการศึกษา พบว่าความพึงพอใจโดยรวมของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติจัดอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.36, S.D. = .50) ข้อค้นพบนี้แสดงถึงประสิทธิภาพการจัดอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ สะท้อนให้เห็นว่าจากการได้รับอบรมส่งผลให้เกิดความพอใจของหน่วยงานในการปฏิบัติงานทางการพยาบาลในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติพฤติกรรม และความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ผลของความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานมีผลมาจากสมรรถนะที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการศึกษาพยาบาล เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) และสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่หน้าที่โดยเฉพาะในด้านการจัดการภาวะสุขภาพ

ด้านการบริการพยาบาล ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการมอบหมายงานให้สอดคล้องกับสมรรถนะของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

ด้านการบริหารการพยาบาล ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผู้สำเร็จการหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษารอคเบื้องต้น) มีสมรรถนะในระดับความพึงพอใจโดยรวมของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติ จัดอยู่ในระดับมากที่สุด หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนด้านกำลังคน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมเพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลเวชปฏิบัติให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและองค์ความรู้ใหม่ในการศึกษาเชิงลึกต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาครั้งต่อไปด้วยวิธีวิจัยแบบผสมเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมมากขึ้นและใช้ในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะพยาบาลเวชปฏิบัติในอนาคต และควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของพยาบาลเวชปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทแต่ละท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนอย่างแท้จริง

References

1. Thailand Nursing and Midwifery Council. Preliminary treatment and immunization requirements for Professional Nursing and Midwifery (Revised version). Bangkok: P.A. Living Co., Ltd; 2008. (in Thai)
2. Ministry of Public Health. Good governance and health management. Nonthaburi: Support and Development of Decentralization in Health; 2007. (in Thai)
3. Strategy and Planning Division Office of the Permanent Secretary of Ministry of Public Health. Handout of National Health Development Plan Issue 10. National Health Development Plan in National Economic and Social Development Plan Issue 10 BE.2550-2554. "national health plan for Thai public health" Somboonwacharotai meeting room. 2007. (in Thai)
4. Board of directors of National Health Development Plan Issue 10. National Health Development Plan in National Economic and Social Development Plan Issue 10 BE. 2552-2554 "strategic plan and sufficiency health". Bangkok: The War Veterans Organization of Thailand Under Royal Patronage of His Majesty the King Printing House; 2007. (in Thai)

5. Boonrubpayap B, Pantaewan P, Prasittivatechakool A, Pumsanguan K, Sanee A, Prajankett O, The evaluation of the program in nursing specialty in nurse practitioner (Primary Medical Care), The Royal Thai Army Nursing College. *Journal of The Royal Thai Army Nurses* 2014; 15(1):107-13. (in Thai).
6. Eve L. Defining the characteristics of the nurse practitioner role. *Nursing Time* 2005;101:30-2.
7. Hanucharurnkul S, Leucha Y, Chutungkorn P, Chantraprasert S, Athaseri S, Noonill N. Cost-effectiveness of primary care services provided by nurses' private clinics in Thailand. *Contemp Nurse*. 2002;13:259-70.
8. Songwatthanayuth P, Vattakavarn P, Komkhum W. An evaluation of the graduate from nursing specialty program in nurse practitioner (primary medical care) class 3 of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi province; 2007. (in Thai)
9. Terathongkum S, Hanucharurnkul S, Suvisit N. Perceived benefits, problem situations, and suggestions of nurse practitioners in Thailand. *Thai Journal of Nursing Council* 2009;24(2): 39-49 (in Thai)
10. Silsawat W, Prachusilpa G. Competency of nurse practitioner. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University* 2014;(26)1:143-54. (in Thai)
11. Forgkerd S, Himananto S, Tantalankul S. Relationships between selected factors to nurse practitioner's role in primary medical care performance trained at Boromarajonani College of Nursing, Chon Buri. *HCU Journal* 2017;21(41):65-78. (in Thai).
12. Vibulwong P, Chaiyasup V, Chosiwasakul K. A follow-up and competency evaluation of nurse practitioners curriculum (primary medical care): comparison of opinions between nurse practitioner graduates and supervisors at Boromarajonani College of Nursing, Bangkok. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok* 2013;29(1):45-56. (in Thai)